Gemeente Amsterdam

Verslag informatieavond
Nieuwe Osdorpergracht en bruggen

Datum: 13 februari 2024
Locatie: De Wachter, Wolbrantskerkweg 54, Amsterdam

Op 13 februari 2024 heeft het projectteam Vernieuwing Osdorpplein een informatiebijeenkomst georganiseerd om omwonenden te informeren over de voortgang van het project Nieuwe Osdorpergracht en bruggen. Het doel van de avond was om een stand van zaken te geven over de Nieuwe Osdorpergracht en bruggen en het nieuwe ontwerp. Er is verteld wat er is gewijzigd ten opzichte van het voorgaande ontwerp en welke vervolgstappen er worden genomen. Er konden tijdens en na de presentatie vragen worden gesteld. In dit verslag leest u wat de gemeente heeft verteld en wat de reacties en wensen van de omwonenden waren.

Introductie van de avond
Rond 19:10 uur opent Bertine Müller, de gespreksleider van de avond, de bijeenkomst en heet iedereen welkom. Bertine Müller vertelt wat het programma van de avond inhoud: een presentatie met daaropvolgend een vragenronde. Hierna introduceert zij Marlies Boon projectleider van het project en ontwerper Marchel-Wim van Dongen. Zij geven tijdens deze avond de presentatie. Ook de andere projectteamleden die aanwezig zijn worden voorgesteld. Deze collega's zijn tijdens de avond te herkennen aan de badge die zij dragen tijdens de avond. Na de introductie van Bertine Müller, start Marlies Boon met de powerpoint-presentatie. Marlies vertelt waarom deze avond georganiseerd wordt en geeft aan dat ze de bezoekers allereerst wil meenemen in een terugblik op het proces. Vastgesteld wordt dat er geen vertegenwoordiger(s) van Stadgenoot en/of Eigen Haard aanwezig is (zijn).

- **Actie en besluit 1:** Bezoekers geven direct bij de start van de presentatie aan dat zij graag een geluidsopname willen maken. Er wordt een verslag gemaakt door de gemeente. Dit verslag wordt als concept gedeeld met belangstellende bezoekers die hun email adres hebben achtergelaten. Zij kunnen ook op- en aanmerkingen geven op dit verslag. Op deze manier willen we tot een gezamenlijk verslag komen.

Terugblik en reden tot wijziging ontwerp
Marlies licht toe dat er in 2019 een definitief ontwerp openbare ruimte voor het Osdorpplein is vastgesteld door het Dagelijks Bestuur van Nieuw-West, waarvan de Nieuwe Osdorpergracht en drie bruggen deel van uitmaakten. Vervolgens heeft het even geduurd voordat dit onderdeel verder werd uitgewerkt voor realisatie, omdat de bouw van met name Suha2AB was vertraagd. Toen dit ontwerp in 2021 uiteindelijk technisch uitgewerkt werd, stuitte deze bij de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK), wat vroeger de Welstand was, op een negatief advies. Naar

aanleiding van dit advies is besloten nieuwe ontwerpen voor de bruggen te laten maken. Inmiddels waren we een paar jaar verder en waren er nieuwe eisen vanuit de beheerafdelingen en ook nieuwe inzichten in het kader van de tweede fase van de vernieuwing van het Osdorpplein. Al deze eisen zijn nu vervat in het nieuwe Ontwerp. Wat die wijzigingen precies zijn, komt later in de presentatie aan de orde.

Het nieuwe gewijzigde definitieve ontwerp voor de Nieuwe Osdorpergracht en bruggen is 28 november 2023 vastgesteld door het dagelijks bestuur van Nieuw-West. Op hoofdlijnen, inclusief de Volhardingsbrug (fietsbrug) en de Hoekenesbrug, is het ontwerp van 2019 behouden. Marlies laat de volgende sheet zien waar de afbakening van het ontwerp te zien is. Aan de linkerkant ligt de Hoekenesbrug. Hier rijdt autoverkeer over. In het midden ligt de Volhardingsbrug, dat is een fietsbrug.

Er wordt opgemerkt, dat op locatie van de toekomstige Volhardingsbrug maanden geleden een doorsteek thv Jan Celestraat – Hoekenespad is aangebracht. Bewoners adresseren sindsdien immense geluidsoverlast van scooters, brommers, grote groepen schoolgaanden, zelfs motoren, etc., dag en nacht, ten gevolge daarvan ernstige verstoring van hun huurgenot en, nog belangrijker, met de (geluids)overlast samenhangende gezondheidsklachten en issues.

Een bewoner maakt de opmerking dat zij met name wil weten hoe het proces tot op heden gelopen is. Het is onduidelijk voor de bewoner wat er is gebeurd in het gebied. Er spelen veel vragen in de omgeving merkt een andere bewoner op. Daarnaast wordt benoemd dat er onvoldoende en niet transparant gecommuniceerd wordt door de gemeente. De emoties lopen op.

De moderator reageert hierop door aan te geven dat er genoeg tijd is deze avond om vragen te beantwoorden.

Marlies legt uit dat er in 2019 inderdaad al een ontwerp lag van de Nieuwe Osdorpergracht en Bruggen. In 2021 zijn de ontwerpen voor de bruggen door de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK) getoetst en van een negatief advies voorzien. Over het ontwerp van 2019 voorafgaand aan de vaststelling door het DB Nieuw-West heeft op diverse momenten participatie plaatsgevonden.

*Een bewoner geeft commentaar op de naamgeving van het ontwerp: ''Het is misleiding. Noem het een wijziging op het definitief ontwerp en niet alleen ontwerp. Het was namelijk al een definitief ontwerp dat nu na jaren later wordt gewijzigd.'' Er wordt hierop antwoord gegeven dat dit inderdaad een wijziging van het definitieve ontwerp is. Bertine vraagt of het de formulering is die hier onjuist overkomt. De bewoner geeft aan dat het ook te maken heeft met het feit dat een ontwerp dat al vastgesteld is niet zomaar gewijzigd kan worden zonder communicatie en afstemming met de omgeving.''*Aangegeven wordt dat er nooit een afweging van de belangen van bewoners heeft plaatsgevonden. *Een andere bewoner reageert door aan te geven dat de wijzigingen in het ontwerp een 'shock' voor haar zijn. Ook geeft zij aan dat zij op een te korte termijn geïnformeerd is per brief over deze bijeenkomst. Een andere bewoner geeft aan dat hij ook namens andere bewoners spreekt.*

Gemeente Amsterdam

Vragen over participatie

In het publiek wordt de opmerking gemaakt dat voor de wijzigingen van het ontwerp geen bewoners geraadpleegd zijn.

Marlies vertelt meer over het participatieproces. In aanloop naar 2019 heeft participatie op het ontwerp plaatsgevonden. Hier waren destijds geen reacties op binnen gekomen. Vervolgens is het ontwerp vastgesteld door het dagelijks bestuur van Nieuw-West. Het ontwerp is op hoofdlijnen aangehouden.

Een bewoner geeft aan dat er verschillende geluiden in de omgeving spelen en er onduidelijkheid heerst. 'Waar kunnen wij die informatie vinden?' Een andere bewoner reageert hier ook verontwaardigd op door aan te geven, dat het een loos participatietraject was, want de huidige bewoners die er nu wonen waren er toen nog niet.

Hier wordt op gereageerd door Marlies. Zij geeft aan dat er veel ontwikkelingen zijn in het gebied, en dat er helaas niet altijd gewacht kan worden tot iedereen er al woont. In eerste instantie zou de gracht en bruggen al eerder worden gerealiseerd. Bewoners geven aan dat er nooit een afweging van de belangen van in het bijzonder bewoners die door het deelplan gracht/bruggen (direct) worden geraakt heeft plaatsgevonden, of zijn deze ooit bij (enige vorm van) participatie betrokken.

Wijzigingen in het ontwerp

De 2 ontwerpen uit 2019 en 2023 zijn te zien in de presentatie. Bovenaan is het ontwerp van 2019 weergegeven en daaronder is het ontwerp van 2023 te zien.

De wijzigingen zijn:

1) het vervallen van één voetgangersbrug (fase 1),
2) verbreding en betere inbedding van de Volhardingsbrug.
3) de verlenging van de Nieuwe Osdorpergracht richting de Nicolaas Anslijnstraat,
4) het niet bevaarbaar zijn van de gracht,
5) de aanleg van de gracht en bruggen in 2 fasen in plaats van in 1 keer.

Een bewoner laat weten: ''Ik zie goed dat de Volhardingsbrug is opgeschoven'' en ''de brug is daarnaast ook breder geworden en loopt nu minder diagonaal en ligt dus dichterbij het combiblok!'. Hier wordt door (landschaps)architect Marchel-Wim van Dongen op gereageerd dat dit misschien een wat vertekend beeld is, want het bebouwingsblok SuHa2C is in de tekening van 2023 opgeschoven ten opzichte van de weergave van het ontwerp in 2019. Dit scheelt niet veel ten opzichte van het eerdere ontwerp.

Een andere bewoner geeft aan dat hier een kort nieuwbericht op de website over is geplaatst, maar met opzet door de gemeente is weggehaald. En dat de koopwoningen hier geen last van hebben en dat de brug met opzet bij de sociale huurwoningen is geplaatst. Omgevingsmanager Bianca de Bats licht toe dat nieuwsberichten een paar weken online staan vanwege Amsterdams beleid, maar dat besluiten nog wel op andere plekken terug te vinden zijn en dat hier nog meer over gecommuniceerd wordt. Er is geen onderscheid gemaakt tussen huur en koopwoningen in de belangenafweging. Een bewoner geeft aan dat bovenbedoeld nieuwsbericht is vrijwel direct na een Woo-verzoek van 28 december 2023 offline gehaald.

Bewoners geven aan dat er enorm veel geluidsoverlast is ontstaan sinds het realiseren van de doorsteek ter hoogte van het combiblok. Er wordt aangegeven dat er een doorsteek is aangebracht zonder verkeersbesluit. Scooters, motoren en fietsers rijden nu dicht langs de gevel. Bewoners ervaren erg veel overlast en kunnen er in de nacht ook niet door slapen. Er wordt specifiek gevraagd hoeveel meter de brug verplaatst en verbreedt is. In plaats van 4doorgangen zijn er nu maar 2 waardoor de verkeersdruk op deze doorgang toeneemt.

Een bewoner vraagt: is er onderzoek gedaan, naar logistiek, verkeersstromen, overlast ter hoogte van deze woningen? En welke overlast dit met zich mee gaat brengen? Welke belangenafweging is hierbij gemaakt en waar kunnen we de resultaten van deze onderzoeken terugvinden?" Er wordt op gereageerd dat hier op een later moment op geantwoord wordt, omdat deze gegevens nu niet bij de hand zijn.

- **Actie en besluit 2:** Er wordt teruggekomen op de bovengenoemde vragen en hier worden antwoorden op gegeven door het projectteam.

Minder bruggen
De Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK) is een toetsingscommissie, die voorheen de Welstandscommissie heette. De CRK heeft een negatief advies gegeven op de beeldkwaliteit en uitwerking van de bruggen en heeft geadviseerd om nog eens te kijken naar de hoeveelheid bruggen die over de gracht gepland waren. Naar aanleiding van dit advies is gekeken naar het aantal bruggen is er ook een vergelijking getrokken met andere delen van de stad. Daaruit bleek dat het aantal bruggen en ons inziens te veel was en teruggebracht zou moeten worden. Daarnaast ontnamen de vele bruggen het zicht op en beleving van de nieuwe gracht en was de geplande voetgangersbrug met 1,50 m erg smal.

Advies van de CRK
Een bewoner reageert: "Waarom hebben jullie het over het vervallen van 1 brug als gevolg van het eerdere negatieve advies van de CRK? Dit is pertinent niet waar. De CRK heeft het gehad over bruggen en niet over 1 brug." De gemeente reageert: "Het klopt dat er 1 brug is vervallen ten opzichte van het ontwerp van 2019. Daarna is er nog sprake geweest van een extra voetgangersbrug over het verlengde gedeelte van de gracht, ter hoogte van Geduld, deze is echter nooit vastgesteld geweest.

De presentatie wordt vervolgd. Als gevolg van het advies van CRK is opnieuw gekeken naar het aantal bruggen. Wat is een normale afstand tussen bruggen? Na een afweging is er voor gekozen om liever de voetgangersbruggen te laten vervallen. Het uiteinde van de gracht dat op de dia blauw gearceerd is, kan ook een andere invulling krijgen. We komen hier op een later moment op terug om de buurt hierover mee te laten denken. Marlies geeft aan dat dit nog wel een lange tijd kan duren, omdat het tweede deel van de gracht pas veel later in tijd nader ontworpen en gerealiseerd gaat worden.

Toelichting op het nieuwe ontwerp
Marchel-Wim, ontwerper, geeft een toelichting op de ontwerpen aan de hand van de presentatie. Hij gaat in op hoe het voorheen was en hoe het nu is geworden. Hij laat zien dat rondom de gracht nieuwe openbare ruimte ligt. Aan de noordkant van de gracht kun je de zon ontvangen.

Er wordt op gereageerd door een bewoner ''U bent de ontwerper. U weet wat dit betekent voor mensen die hier wonen. Er wordt geen rekening met ons en de leefbaarheid van onze omgeving gehouden. Er zijn veel frustraties voor bewoners hier.'' ' Een andere bewoner geeft aan dat er erg veel overlast in het blok is. ''Er zitten hele grote gezinnen daar. Er is alleen 1 brug. Het is de enige brug die ik nu zie. De rust is nu al nergens te vinden. Ik kan niet slapen met m'n raam open. Het zijn woningen speciaal voor grote gezinnen met kinderen. Ik maak mij zorgen over de negatieve impact van deze verandering op de veiligheid van mijn kinderen.

Marchel-Wim geeft aan dat hij de vinger achter de zorgen wilt krijgen. Er wordt een voetgangersbrug geschrapt. De Volhardingsbrug is een brug voor fietsers en voetgangers. Het is niet de verwachting dat het veel drukker wordt doordat er een voetgangersbrug minder gemaakt wordt.

Een bewoner geeft aan dat er gediscrimineerd wordt. En dat het wel drukker wordt met jongeren en overlast als de brug er ligt. De doorsteek wordt ook gebruikt door scooters en motoren en hangjongeren zorgen voor overlast.

"Aan de andere kant waar de koopwoningen staan, daar kunnen ze genieten van het groen." Een andere bewoner vult aan: "Zonder enige communicatie met de omgeving is de doorsteek een aantal weken geleden geplaatst. De gemeente heeft hiervoor ook geen verkeersbesluit aangevraagd. Dit is illegaal. Scholieren, scooters, een spoor van herrie en vuil, wij ervaren veel overlast. U moet weten dat de woningen geen geluidsluwe gevel hebben. Daarnaast bevinden de slaapkamers van deze woningen zich direct aan de straat. Er wordt niet meer geslapen hier. Wij bewoners worden geschoffeerd.'' De vorige omgevingsmanager heeft volgens de bewoner in een telefoongesprek aangegeven dat de belangen van deze bewoners zijn opgeofferd voor andere belangen.

Marchel-Wim vertelt dat met name het vervallen van de voetgangersbrug is gewijzigd. Dit was geen brug voor auto's en dat wordt de Volhardingsbrug ook niet. Hij geeft aan dat er niets is gewijzigd als het gaat om het straatprofiel voor deze brug.

Bertine Müller geeft andere bewoners het woord die nog niet aan de beurt geweest zijn.

Geen pleziervaart in de gracht

Een bewoner die sinds 2016 in het gebied woont geeft aan dat hij verwacht had dat hij een boot voor de deur kon hebben. Dat was hem beloofd toen hij de woning kocht. ''Het is heel schokkend om te horen dat de gracht niet bevaren mag worden. Een jaar na oplevering zou de gracht opgeleverd worden. Het is inmiddels 2023 en we hebben nog steeds geen gracht. ''
Marlies Boon geeft een toelichting. De doorvaart hoogte van de bruggen kon niet hoger worden gemaakt dan 1.50m omdat de bruggen te stijl zouden worden voor fietsers en minder validen. Om hier boten te mogen laten varen is er een hogere doorvaarthoogte nodig. Dit is een vereiste van de afdeling Nautisch beheer die moet kunnen handhaven . Daarnaast was het ook nooit de bedoeling dat er permanent bootjes aangelegd zouden kunnen worden in deze gracht.

Geluidsoverlast

Bewoner: "'Ik woon hier niet, ik spreek namens mijn ouders, in het bijzonder mijn moeder, die in het combiblok wonen. Mijn ouders hebben destijds bewust er voor gekozen naar deze woning te verhuizen daar deze als 'met WMO voorrang', oftewel WMO geschikt, werd geadverteerd. De eerste zomer dat mijn moeder hier woonde schrok ik echt. Er zijn veel kinderen en fietsers. Mijn moeder is chronisch ziek en heeft rust nodig, maar alles in de hoek is erg druk. Er heeft geen participatie plaatsgevonden over het verminderen van het aantal bruggen. De huidige situatie,

juist ook na het realiseren van de doorsteek richting Jan Celestraat, vind ik een hele nare situatie voor mijn ouders en met name mijn moeder. De gezondheid van mijn moeder is achteruit gegaan ten gevolge de aanhoudende geluidsoverlast. Zo heeft zij categorisch slapeloze nachten en kan nooit rust vinden die hoogstnoodzakelijk voor haar is. Ik mis hier de aanwezigheid van (vertegenwoordigers van) de woningcorporatie.''

Een andere bewoner geeft aan dat alle slaapkamers aan het volgens Amsterdams beleid Hoofdnet Fiets liggen, waardoor er ook veel scooters rijden. Het is ondoordacht is van de gemeente om daar een hoofdnet fiets toe te voegen. Ook geven bewoners aan dat er sprake is van te late communicatie door de gemeente en het ontbreken van woningcorporaties tijdens deze bijeenkomst. Bewoners willen ook graag in contact komen met de ontwikkelaars.

- **Actie en besluit 3:** Er wordt een vervolg afspraak geïnitieerd door de gemeente waar het projectteam, de coöperaties, het stadsdeel en bewoners om tafel gaan om de verdere zorgen te bespreken. Aanwezigen kunnen een emailadres achterlaten voor een uitnodiging.

Een bewoner geeft aan, dat hoewel er in 2018 een participatie proces is doorlopen, de bewoners waar het nu om gaat dus nooit aan bod zijn gekomen. Daarnaast zijn ook bewoners die wel deelgenomen hebben aan dit participatietraject niet op de hoogte gesteld van het vervolgproces. Er wordt gespeculeerd dat dit soort besluiten in achterafkamers gemaakt zijn . Het gevoel heerst dat de belanghebbenden niet in staat zijn gesteld om participatierechten uit te oefenen. Marlies laat weten wat de reden hiervoor is. Het is bij ontwikkelingen helaas niet mogelijk om altijd te wachten tot alle woonblokken zijn gerealiseerd en de alle nieuwe bewoners er wonen. Participatie heeft daarom in 2018-2019 plaatsgevonden.

Speelvoorzieningen voor kinderen
De vraag wordt gesteld of er rond de gracht ruimte is voor kinderen om te spelen. Marchel- Wim licht toe: in het gehele stedenbouwkundig plan is er ruimte voor kinderen om te spelen. Er wordt in het Johan Amman plantsoen binnenkort kinderparticipatie georganiseerd bij de keuze voor speeltoestellen. Dit betekent dat kinderen de mogelijkheid hebben om te stemmen op een ontwerp van de toekomstige speeltoestellen. Hier worden buurtbewoners op een later moment over geïnformeerd.

Planning en tijdlijn
Een bewoner stelt de vraag of het projectteam ook een tijdsindicatie kan geven.

Marlies geeft een toelichting aan de hand van de presentatie over de planning. Het wordt een gefaseerde aanleg. Allereerst wordt het westelijke deel gerealiseerd, dit start naar verwachting in 2026 en wordt opgeleverd in 2028. Later wordt het oostelijke deel aangelegd als de bouwontwikkelingen rondom dit deel van het plan gereed zijn. Dit kan naar verwachting in 2029 starten met oplevering in 2031. Momenteel wordt het ontwerp technisch uitgewerkt. De omgevingsvergunning wordt waarschijnlijk aangevraagd in 2025.

Slotwoord en vervolgstappen
Bertine Müller geeft aan dat er vast nog vragen zijn en dat we hiervoor na afloop de gelegenheid hebben. Aan alle collega's met een badge van de gemeente kunnen vragen worden gesteld. De presentatie wordt online gepubliceerd. Het conceptverslag wordt gedeeld met de bezoekers die

hun email kunnen opgeven om hier aanvullingen op te doen. Als de reacties zijn verwerkt en er tot een gezamenlijk verslag is gekomen wordt het definitieve verslag gepubliceerd op de projectpagina.

Er wordt opgemerkt door een bewoners dat niet alle bewoners hun vragen en opmerkingen hebben kunnen maken tijdens deze bijeenkomst.

De vervolgstappen

- Het projectteam komt nog terug op de gestelde vragen van de in dit genoemde verslag *actie en het besluit 2*.
- Er wordt een vervolgoverleg geïnitieerd door het projectteam om de zorgen en overlast scherper in beeld te krijgen (*actie en besluit 3)*. Bewoners worden hiervoor uitgenodigd. Voor dit vervolggesprek worden ook de woningcorporaties Eigen Haard, Stadgenoot en een vertegenwoordiger uit het team van stadsdeel Nieuw-West uitgenodigd.